

prima instanță - (Judecătoria Comrat) S. Popovici
instanța de apel - (Curtea de Apel Cahul) V. Movilă, E. Dvurecenschii, N. Veleva

ÎNCHEIERE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Primarul satului Chirsova, raionul Comrat, Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Primarul satului Chirsova, raionul Comrat, Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia împotriva Asociației Obștești „Baș Kuu”, intervenienți accesorii Comitetul Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Adunarea Populară a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, cu privire la transmiterea bunului imobil în proprietatea autorității publice locale,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 23 februarie 2017, prin care a fost admis apelul Asociației Obștești „Baș Kuu”, casată hotărârea Judecătoria Comrat din 14 iulie 2015 și emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 06 septembrie 2013, Primarul s. Chirsova, r-nul Comrat, UTA Găgăuzia a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva AO „Baș Kuu”, intervenient accesoriu Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia, solicitând obligarea pârâtului să transmită în proprietatea Primăriei s. Chirsova, r-nul Comrat, UTA Găgăuzia fântâna arteziană amplasată în s. Chirsova, str. Iubileinaia, 4a.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că la 13 octombrie 2011 Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia a adoptat hotărârea nr. 17/6 privind distribuirea motorinei, în conformitate cu care s-a stabilit că 166 tone de motorină din rezervele materiale ale UTA Găgăuzia, ca combustibil umanitar, va fi distribuită gratis de către comisia pentru ajutoare umanitare a UTA Găgăuzia inclusiv și AO „Baș-Kuu” din s.Chirsova în scopul realizării proiectului de forare a fântânii arteziene în partea de sud-vest a satului, pentru asigurarea cu apă potabilă populației localității.

Ulterior, comisia pentru ajutoare umanitare UTA Găgăuzia la 18 decembrie 2011 a adoptat hotărârea nr. 7, potrivit căreia, AO „Baș-Kuu” din s. Chirsova i s-a distribuit gratuit motorină umanitară în cantitate de 55,9 tone, dintre care, 20 tone au fost

transmise la 21 octombrie 2011 și 35,9 tone la 01 noiembrie 2011, pentru forarea fântânii arteziene din s. Chirsova, str. Iubileinaia, nr. 4a.

La 08 februarie 2012 Procuratura UTA Găgăuzia a sesizat ilegalitatea hotărârii Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia nr. 17/6 din 13 octombrie 2011 și a hotărârii comisiei pentru ajutoare umanitare UTA Găgăuzia nr. 7 din 18 octombrie 2011, dat fiind că acestea contravin legislației privind organizațiile obștești, în special, art. 8 alin. (1) din Legea cu privire la asociațiile obștești și art. 17 alin. (3) din Legea UTA Găgăuzia privind asociațiile obștești.

Astfel, în scopul restituirii bunurilor transmise de către stat în mod ilegal AO „Baș-Kuu”, Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia a emis hotărârea nr. 2/8 din 13 februarie 2012 prin care organizațiilor obștești care au realizat proiecte din contul motorinei umanitare din rezerva materială a UTA Găgăuzia, li s-a prescris să transmită obiectele finanțate la balanța primăriilor din localitățile respective.

Prin urmare, invocă reclamantul că deși hotărârea Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia nr. 2/8 din 13 februarie 2012 este obligatorie pe întreg teritoriul Găgăuziei, fântâna arteziană din s. Chirsova, str. Iubileinaia, nr. 4a se află în posesia AO „Baș-Kuu”, care refuză neîntemeiat să o transmită la balanța Primăriei s. Chirsova, iar în consecință primăria nu o poate folosi în scopul asigurării populației s. Chirsova cu apă potabilă.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Comrat din 14 octombrie 2013 în proces a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu Adunarea Populară a UTA Găgăuzia. (vol. I, f.d. 47)

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat din 14 iulie 2015 s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Primarul s. Chirsova, r-nul Comrat, UTA Găgăuzia împotriva AO „Baș Kuu”.

S-a transmis din proprietatea AO „Baș Kuu” în proprietatea Primăriei s. Chirsova, r-nul Comrat, UTA Găgăuzia, fântâna arteziană amplasată în s. Chirsova, str. Iubileinaia, 4a.

Invocând netemeinicia hotărârii instanței de fond, la 13 august 2015, AO „Baș Kuu” a declarat apel, solicitând casarea acesteia și transmiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 12 aprilie 2016 s-a reluat examinarea în fond, în ordine de apel, cauza civilă.

S-a ridicat în fața Curții Constituționale excepția de neconstituționalitate a normei legale înserate la art. 19 alin. (4) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013.

S-a suspendat proces civil până la adoptarea hotărârii asupra sesizării de către Curtea Constituțională. (vol. II f.d. 28-29)

Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 30 din 01 noiembrie 2016 a admis parțial excepția de neconstituționalitate ridicată în dosarul pendinte la Curtea de Apel Cahul.

A declarat neconstituțională sintagma „gratuit la balanța” din art. 19 alin. (4) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și din art. 5 alin. (4¹) din Legea nr. 272-XIV din 10 februarie 1999 cu privire la apa potabilă. (vol. II f.d. 43-44, 52-58)

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 02 noiembrie 2016 s-a reluat procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Primarul s. Chirsova, r-nul Comrat, UTA Găgăuzia împotriva AO „Baș Kuu”, intervenienți accesorii Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia și Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, cu privire la transmiterea bunului imobil în proprietatea autorității publice locale. (vol. II f.d. 45)

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 23 februarie 2017 s-a admis apelul declarat de AO „Baș Kuu”, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Comrat din 14 iulie 2015 și s-a emis o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Primarul s. Chirsova, r-nul Comrat, UTA Găgăuzia împotriva AO „Baș Kuu”, intervenienți accesorii Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia și Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, cu privire la transmiterea bunului imobil în proprietatea autorității publice locale, s-a respins ca neîntemeiată.

În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că hotărârea primei instanțe privind admiterea acțiunii este neîntemeiată, or, având ca bază prevederile art. 46 alin. (2) din Constituție, art. art. 290 alin. (1) și (2), 316 alin. (1) și (2), 320 alin. (2) și (3), 321 și 337 din Codul civil, rezultă că la soluționarea litigiului asupra fântânii arteziene, apărut înainte de darea acestuia în exploatare și înregistrării dreptului de proprietate, instanța judecătorească nu poate să recunoască dreptul de proprietate deoarece construcția litigioasă nu a obținut statutul de bun imobil, nu este înregistrat în Registrul bunurilor imobile, dobândirea acestuia fiind prevăzut de o procedură extrajudiciară.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 16 iunie 2017 (prin intermediul oficiului poștal), Primarul s. Chirsova, r-nul Comrat, UTA Găgăuzia, a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului, reiterând argumentele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei, a exprimat dezacordul cu decizia contestată, susținând că, instanța de apel a ignorat faptul că fântâna arteziană amplasată în s. Chirsova, str. Iubileinaia, 4a, a fost construită în baza materialelor și mijloacelor publice, transmise de Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia către AO „Baș Kuu”.

Totodată, remarcă recurentul că la materialele cauzei lipsește un act confirmativ în vederea construirii fântânii arteziene de AO „Baș Kuu” din mijloace financiare proprii.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel, expediată în adresa participanților la proces la 19 aprilie 2017 (vol. II f.d. 82), a fost recepționată de recurent la 04 mai 2017 (vol. II f.d. 85), recursul înaintat la 16 iunie 2017 se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Primarul s. Chirsova, r-nul Comrat, UTA Găgăuzia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Primarul satului Chirsova, raionul Comrat, Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari